

1. หลักการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาทวิภาคี

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. บอกความหมายของคำว่า อาชีวศึกษาทวิภาคี ได้ถูกต้อง
2. บอกวัตถุประสงค์หลักของการจัดอาชีวศึกษาทวิภาคีได้ถูกต้อง
3. อธิบายการดำเนินการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาทวิภาคีได้ถูกต้อง
4. บอกบทบาทหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้องในการจัดอาชีวศึกษาทวิภาคีได้ถูกต้อง
5. บอกประโยชน์ที่จะได้รับของผู้เกี่ยวข้องกับการจัดอาชีวศึกษาทวิภาคีได้ถูกต้อง

1. ความหมายของการอาชีวศึกษาทวิภาคี

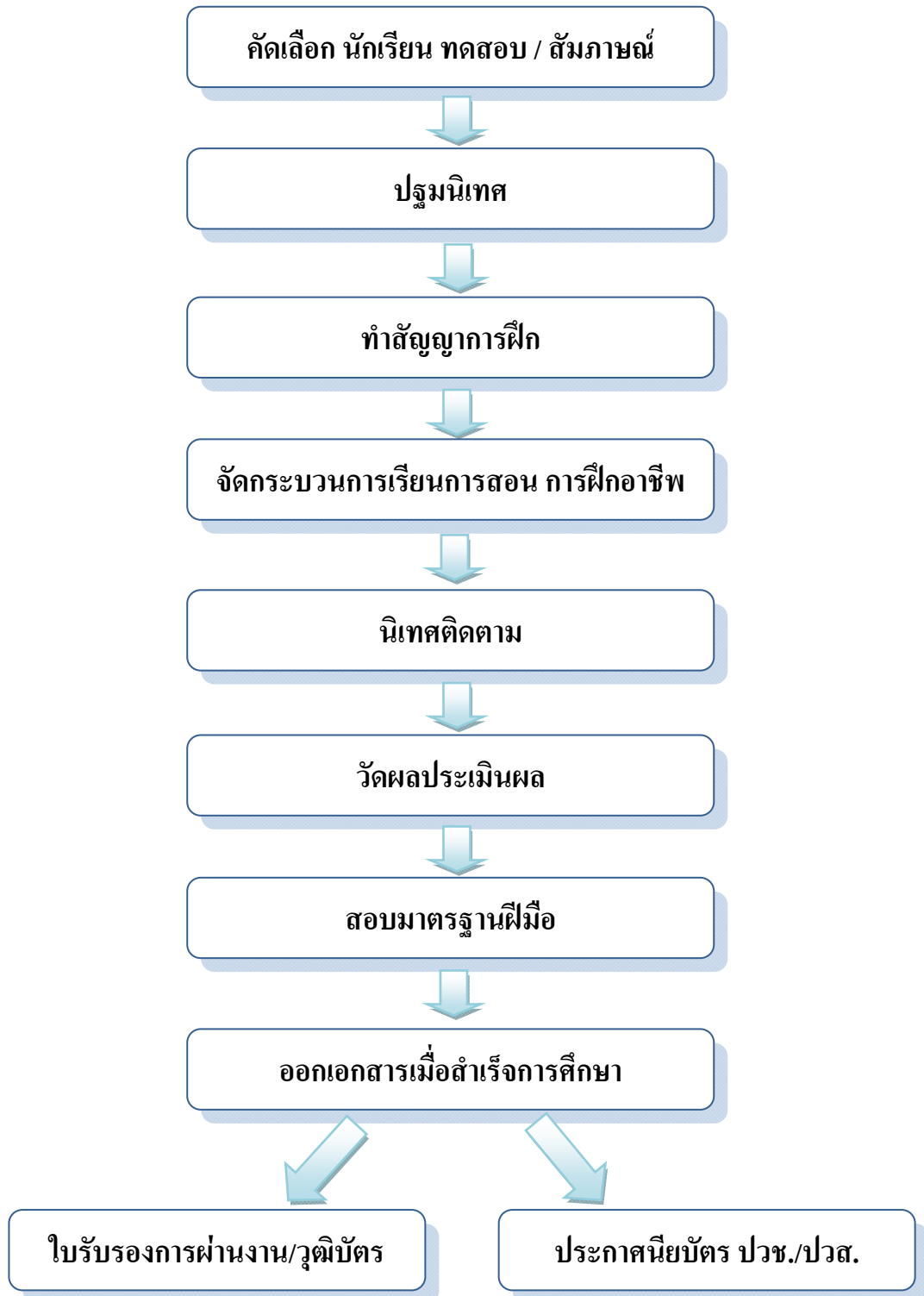
อาชีวศึกษาทวิภาคี หมายถึง

การจัดการศึกษาสายอาชีพ ให้นักเรียน นักศึกษา
โดยความร่วมมือระหว่าง
สถานศึกษา กับ สถานประกอบการ
โดยมีข้อตกลง จัดสรรภาระหน้าที่
ความรับผิดชอบร่วมกัน

สถานประกอบการ หมายถึง บริษัทมหาชน บริษัทจำกัด ห้างหุ้นส่วนจำกัด
ร้าน อยู่ สถานประกอบอาชีพอิสระ แหล่งวิทยาการ
ซึ่งรับนักศึกษาเข้าฝึกงาน

ความร่วมมือและความรับผิดชอบร่วมกัน

2. วัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาทวิภาคี

วัตถุประสงค์หลักของการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาทวิภาคี พอสรุปได้ดังนี้

1. เตรียมกำลังคนที่มีความชำนาญงานเข้าสู่ตลาดแรงงาน
2. ผลิต กำลังคนที่มีประสิทธิภาพตรงกับความต้องการของสถานประกอบการ
3. เปิดโอกาสให้นักเรียน นักศึกษา ได้ฝึกอาชีพในแหล่งงานที่แท้จริง
4. เปิดโอกาสให้บุคคลในวัยเรียนได้พัฒนาตนเองสู่โลกอาชีพ
5. เปิดโอกาสให้หน่วยงานเป็นแหล่งอาชีพ เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

3. การดำเนินการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาทวิภาคี

หลักการจัดการอาชีวศึกษาทวิภาคี

หลัก	สนองความต้องการของสถานประกอบการ
ยึด	โครงสร้างหลักสูตร
วิธีการ	ยืดหยุ่นตามความพร้อมทั้ง 2 ฝ่าย
เป้าหมาย	ทักษะ ความชำนาญ วุฒิการศึกษา

การจัดทำแผนการเรียนตลอดหลักสูตร สถานศึกษาและสถานประกอบการ จึงสามารถกำหนด วัน เวลา และคาบเรียน ได้ตามความเหมาะสม โดยสนองความต้องการของสถานประกอบการ แต่ทั้งนี้ ต้องคำนึงถึงโครงสร้างหลักสูตร เนื้อหาในคำอธิบายรายวิชา ให้ครบตามหลักสูตร

การจัดการเรียนการสอน :

เพื่อให้การจัดการเรียนการสอน เป็นไปตามหลักการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี คือ สอน ความต้องการของสถานประกอบการ แต่ต้องยึดโครงสร้างหลักสูตรเป็นหลัก จึงต้องใช้วิธีการที่ยืดหยุ่น ตามความพร้อมของทั้ง 2 ฝ่าย คือสถานประกอบการและสถานศึกษา เพื่อบรรลุเป้าหมายคือ ผู้เรียนมีทักษะ ความชำนาญ และสำเร็จการศึกษา

การจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาทวิภาคี มีแนวทางดังนี้

- วิชาสามัญ วิชาชีพพื้นฐาน วิชาชีพสาขาวิชา,สาขางาน(บังคับ) เรียน ในสถานศึกษา
- วิชาชีพสาขางาน (เลือก) วิชาเลือกเสรี ฝึกอาชีพ ในสถานประกอบการ

- วิชาสามัญ
- วิชาชีพพื้นฐาน
- วิชาชีพสาขาวิชา
- วิชาชีพสาขางาน(บังคับ)

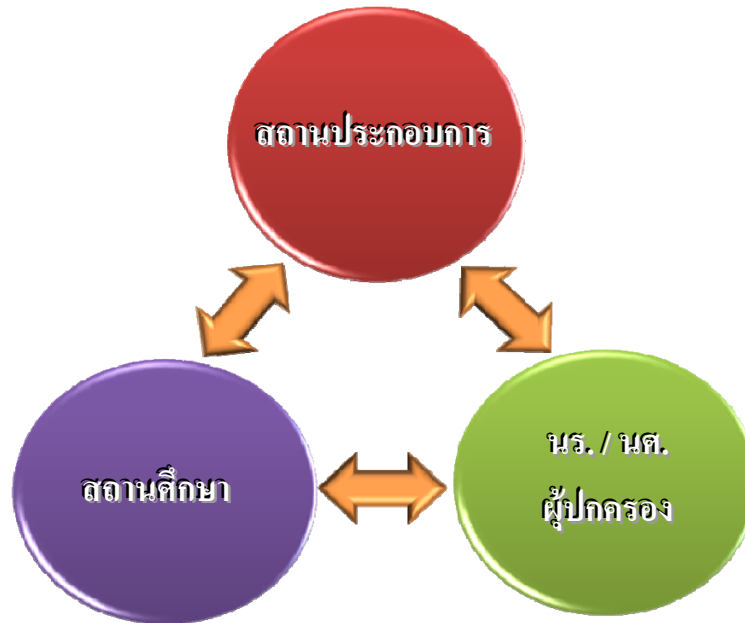
สถานศึกษา

- วิชาชีพสาขางาน (เลือก)
- วิชาเลือกเสรี

สถานประกอบการ

4. บทบาทหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาทวิภาคี

การจัดอาชีวศึกษาทวิภาคี จะสำเร็จตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายได้นั้นต้องประกอบด้วย องค์ประกอบที่สำคัญ 3 ส่วน คือ สถานประกอบการ , สถานศึกษา , และนักเรียนนักศึกษา (รวมทั้ง ผู้ปกครอง) ซึ่งต่างก็มีภาระหน้าที่รับผิดชอบและประโยชน์ที่ได้รับแตกต่างกันไป

องค์ประกอบที่สำคัญ คือ สถานประกอบการ และสถานศึกษา ที่ร่วมมือกันจัดการอาชีวศึกษาทวิภาคี มีบุคลากรที่เกี่ยวข้องในหน่วยงานของแต่ละฝ่าย ดังนี้

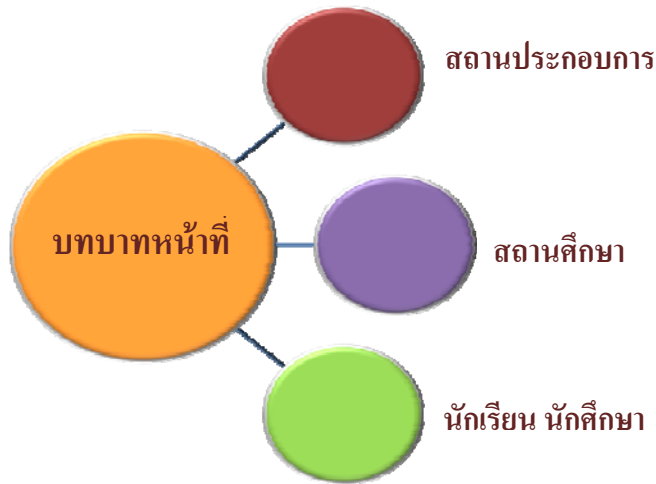
1. สถานประกอบการ

- 1.1 ผู้ควบคุมการฝึก หมายถึง เจ้าของ ผู้จัดการ หัวหน้างาน หรือผู้ที่สถานประกอบการมอบหมาย
- 1.2 ครูฝึก หมายถึง ผู้ทำหน้าที่สอน ฝึกอบรมในสถานประกอบการ มีคุณสมบัติ ดังนี้
 - เป็นวิศวกร ช่างเทคนิค หรือช่างชำนาญงานในสถานประกอบการ
 - มีความรู้ ความสามารถในการสาขาวิชาชีพ ที่รับนักเรียน นักศึกษาเข้าฝึก
 - มีบุคลิกภาพ และเจตคติที่ดีต่อการถ่ายทอดความรู้แก่ผู้อื่น

2. สถานศึกษา ผู้เกี่ยวข้อง คือ

- 2.1 หัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี
- 2.2 ครูนิเทศ
- 2.3 ครูที่ปรึกษา

บทบาทหน้าที่ขององค์ประกอบที่สำคัญ 3 ฝ่าย

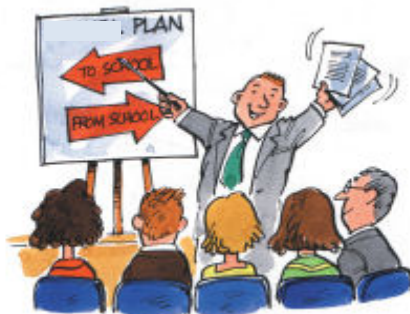
บทบาทหน้าที่สถานศึกษา

1. สำรวจความพร้อมของสถานประกอบการ
 - ด้านการฝึกอาชีพ
 - ลักษณะงานสอดคล้องกับหลักสูตร
 - มีสถานที่เครื่องมือ อุปกรณ์ เครื่องจักร เหมาะสมกับระดับการฝึก (ปวช. / ปวส.)
 - ด้านบุคลากร
 - มีบุคลากรทำหน้าที่ ผู้ควบคุมการฝึก และ ครูฝึก
 - สามารถจัดส่งบุคลากรเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนา กับสถานศึกษาได้
 - ด้านทรัพยากรสนับสนุน
 - การเดินทางสะดวก
 - การติดต่อสื่อสารสะดวก
 - มีสวัสดิการให้ นร./นศ.
2. จัดลงนามความร่วมมือระหว่าง 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายสถานศึกษาและฝ่ายสถานประกอบการ
3. สำรวจความต้องการ นักเรียน นักศึกษาทวิภาคี ของสถานประกอบการ
 - สาขาวิชา
 - ระดับชั้น
 - จำนวน นร./นศ. ที่รับได้
4. คัดเลือกนักเรียน นักศึกษาเข้าสู่ระบบการเรียนการสอนอาชีวศึกษาทวิภาคี (ร่วมกับสถานประกอบการ)
5. ปฐมนิเทศนักเรียน นักศึกษา และผู้ปกครอง (ร่วมกับสถานประกอบการ)

6. จัดการเรียนการสอนภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติพื้นฐาน
7. จัดครูนิเทศนักศึกษาฝึกภาคปฏิบัติ
8. จัดประชุมสัมมนานักศึกษาระหว่างการฝึกภาคปฏิบัติ
9. วัดผลประเมินผลรายวิชา
10. จัดสอบมาตรฐานฝีมือ
11. ออกใบประกาศนียบัตร ปวช./ปวส.

บทบาทหน้าที่สถานประกอบการ

1. วางแผนอัตรากำลังเพื่อรับสาขาวิชา, ระดับการศึกษา, และจำนวนนักศึกษาฝึกอาชีพที่ต้องการ
2. เตรียมครูฝึกเพื่อทำหน้าที่สอนภาคปฏิบัติ และดูแลนักศึกษาระหว่างการฝึก
3. ประชาสัมพันธ์ให้พนักงานในสถานประกอบการทราบเรื่องการเข้าร่วมจัดอาชีวศึกษาทวิภาคีกับสถานศึกษา

4. จัดทำสัญญาการฝึกอาชีพ ซึ่งเป็นข้อตกลงร่วมกันระหว่างสถานประกอบการ กับนักศึกษา และผู้ปกครองให้ความยินยอมก่อนการฝึกจริง
5. จัดสวัสดิการระหว่างการฝึกปฏิบัติ (เบี้ยเลี้ยง, เสื้อผ้า, หรือทุนค่าเล่าเรียน)
6. จัดให้มีการฝึกอาชีพตามแผนการฝึก วัดผล และประเมินผลการฝึก
7. ออกใบรับรองการผ่านการฝึกปฏิบัติ / วุฒิบัตร

บทบาทหน้าที่นักเรียน นักศึกษา

1. ทำสัญญาการฝึกอาชีพกับสถานประกอบการ
2. ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของสถานศึกษา และสถานประกอบการ
3. สร้างและรักษาชื่อเสียงของสถานประกอบการ
4. รักษาความลับของสถานประกอบการอย่างเคร่งครัด
5. มีความซื่อสัตย์ สุจริต ในการปฏิบัติงาน
6. ไม่กระทำการใดๆ จะต้องไม่กระทำการใดๆที่จะก่อให้เกิดความแตกแยก หรือแบ่งกลุ่มแบ่งพวกในที่ทำงาน
7. ตั้งใจเรียนอย่างจริงจัง ต่อเนื่อง ทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ
8. รับผิดชอบค่าใช้จ่ายระหว่างเรียน หรืออาจได้รับทุนจากสถานประกอบการ

บทบาทหน้าที่ของผู้ปกครอง

สถานศึกษาต้องทำความเข้าใจกับ ผู้ปกครอง เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทวิภาคี เพื่อให้ผู้ปกครองมีความเข้าใจ พร้อมทั้งจะส่งเสริม ให้การสนับสนุนการเรียน การฝึกอาชีพของนักเรียน นักศึกษา ทวิภาคี ปฏิบัติได้ ดังนี้

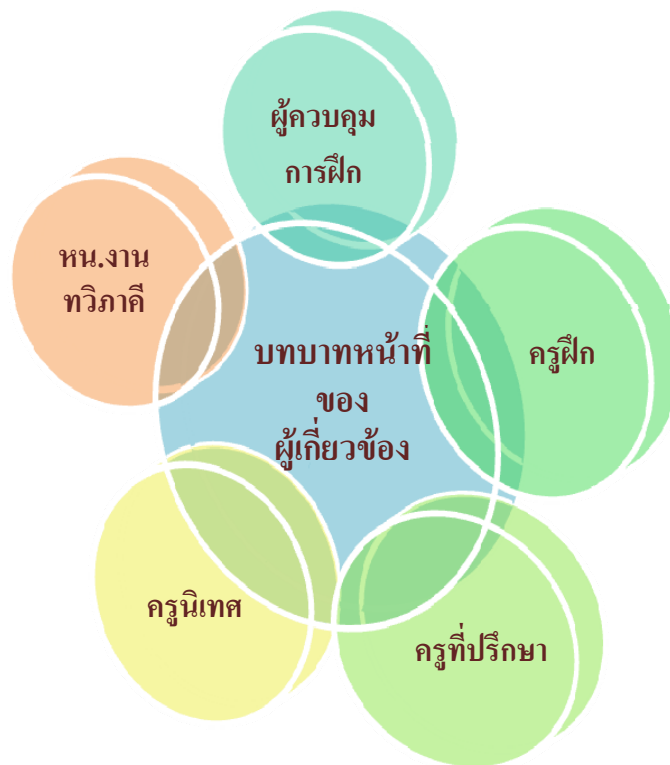
1. การศึกษาระบบทวิภาคี เป็นการเรียนอาชีวศึกษาอีกรูปแบบหนึ่งที่กำหนดไว้ในหลักสูตร มุ่งเน้นการมีทักษะ ความชำนาญในวิชาชีพ
2. นร. / นศ. ต้องทำสัญญาการฝึกอาชีพเป็นลายลักษณ์อักษรกับสถานประกอบการ โดยได้รับความยินยอมจากบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง

3. นร. / นศ. จะต้องเรียนทั้งในสถานศึกษา และฝึกอาชีพในสถานประกอบการ เพื่อให้เกิดทักษะในวิชาชีพ ได้รับประสบการณ์ตรงจากสถานประกอบการ มีความรู้ ความสามารถ เป็นที่ยอมรับตรงกับความต้องการของสถานประกอบการ

4. นร. / นศ. ต้องปฏิบัติตามระเบียบของสถานศึกษาและระเบียบของสถานประกอบการ

5. เมื่อสำเร็จการศึกษา นร. / นศ. จะได้รับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) / ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สามารถศึกษาต่อระดับที่สูงขึ้นไปได้

บทบาทหน้าที่ของบุคลากรผู้เกี่ยวข้อง

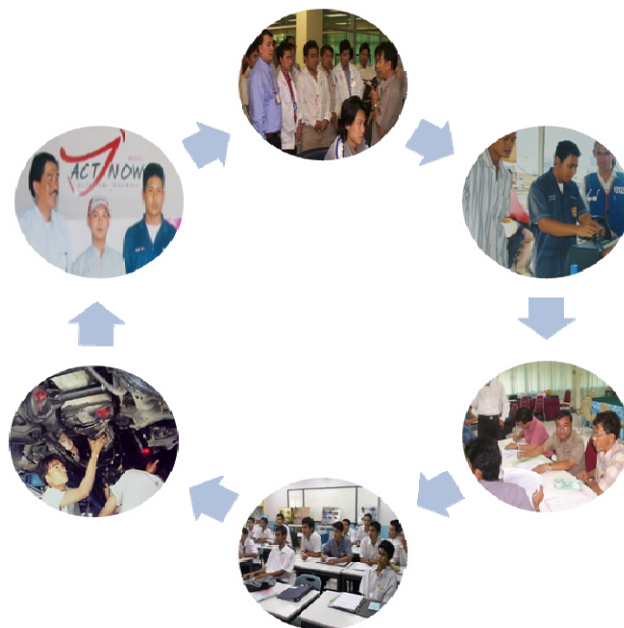

หัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

1. วางแผนสำรวจความต้องการ และพิจารณาความเหมาะสมของสถานประกอบการ
2. ประชาสัมพันธ์การจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี
3. ประสานงานการฝึกอาชีพของนักเรียน ทั้งในสถานศึกษาและในสถานประกอบการ
4. ประสานงานกับสถานประกอบการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนการเรียนการสอนตลอดหลักสูตร
5. จัดปฐมนิเทศนักเรียน นักศึกษา
6. จัดประชุมผู้ปกครอง
7. วางแผนจัดการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการฝึกอาชีพในสถานประกอบการ
8. จัดประชุมสัมมนาผู้ควบคุมการฝึก ครูฝึก และครูนิเทศ
9. ประสานงานจัดการทดสอบมาตรฐานฝีมือ
10. เสนอโครงการปฏิบัติงานตามลำดับขั้นตอน

ครูนิเทศ

1. จัดทำแผนการฝึกอาชีพร่วมกับครูฝึก
2. ให้คำแนะนำ ปรีกษา และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานประกอบการ
3. ให้คำปรึกษาในการสอนงาน และการประเมินผลแก่ครูฝึก
4. นิเทศติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน นักศึกษา ในสถานประกอบการ
5. ดูแล ติดตามการฝึกอาชีพให้เป็นไปตามแผนการฝึก
6. รวบรวมข้อมูลที่ได้จากการนิเทศเสนอสถานศึกษาเพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหา
7. ตรวจสอบบันทึกการฝึกอาชีพ
8. รวบรวมแบบประเมินผลการฝึกอาชีพ และสรุปผลการประเมินการฝึกอาชีพ
9. ส่งผลการเรียนรายวิชาที่ส่งฝึกอาชีพ ตามระเบียบสถานศึกษา
10. รายงานผลการนิเทศตามลำดับขั้น

ครูที่ปรึกษา

1. ให้คำปรึกษาแนะนำแก่ผู้เรียน
2. ให้ความเห็นชอบการลงทะเบียนเรียน
3. จัดเก็บ ข้อมูล ประวัติการเรียน การฝึก ความประพฤติ
4. ประสานงานกับนักเรียน และผู้ปกครองอยู่เสมอ

ผู้ควบคุมการฝึก

หมายถึง เจ้าของ ผู้จัดการ หัวหน้างาน หรือผู้ที่สถานประกอบการมอบหมาย มีหน้าที่

1. ประสานงานกับสถานศึกษา ในการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี
2. จัดทำแผนการฝึกอาชีพตลอดหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษา
3. รับผิดชอบดูแลการฝึกอาชีพของนักเรียน นักศึกษาในสถานประกอบการ
4. แนะนำครูฝึก ดูแลการฝึกอาชีพของนักเรียน นักศึกษา ตามแผนการฝึกที่จัดทำร่วมกัน
5. ประชุมร่วมกับสถานศึกษา เสนอแนวทางดำเนินการ หรือแก้ปัญหาที่อาจเกิดขึ้น

ครูฝึก

หมายถึง ผู้ทำหน้าที่สอน ฝึกอบรมในสถานประกอบการ มีคุณสมบัติ ดังนี้

- เป็นวิศวกร ช่างเทคนิค หรือช่างชำนาญงานในสถานประกอบการ
- มีความรู้ ความสามารถในการสาขาวิชาชีพ ที่รับนักเรียน นักศึกษาเข้าฝึก
- มีบุคลิกภาพ และเจตคติที่ดีต่อการถ่ายทอดความรู้แก่ผู้อื่น

มีหน้าที่

1. สามารถเข้ารับการสัมมนาความรู้ กับสถานศึกษาได้
2. วางแผนการฝึกอาชีพรายวิชา
3. สอนงาน ให้กับนักเรียน นักศึกษาฝึกงาน
4. ดูแลการฝึกอาชีพ พฤติกรรม ของนักเรียน นักศึกษา
5. ให้คำปรึกษาทั้งด้านความรู้ ทักษะ และบุคลิกภาพของการเป็นพนักงาน
6. ประเมินผลการฝึกอาชีพตามวัตถุประสงค์

ประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดอาชีวศึกษาทวิภาคี

สถานประกอบการ

ผลประโยชน์ด้านธุรกิจ

1. สามารถพัฒนาบุคลากรให้มีฝีมือ ความรู้ ตรงตามความต้องการ
2. สามารถวางแผนกำลังคนอย่างเป็นระบบในระยะยาว เป็นการเตรียมบุคลากรที่มี คุณภาพ เพื่อรองรับความต้องการแรงงานในอนาคต
3. ได้รับประโยชน์ตามพระราชบัญญัติการส่งเสริมอาชีพ

ผลประโยชน์ด้านสังคม

1. เป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดี ประชาสัมพันธ์องค์กร ต่อสังคม
2. เป็นการสนับสนุนส่งเสริมการศึกษา ให้โอกาสได้ฝึกปฏิบัติจริงจากประสบการณ์จริง
3. เป็นการช่วยเหลือคุณภาพชีวิตแก่ผู้เรียน ในด้านค่าเบี้ยเลี้ยงและสวัสดิการอื่น ๆ
4. เป็นการตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อสังคม และเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติ

สถานศึกษา

1. สถานศึกษาผลิตผู้เรียนที่มีทักษะความชำนาญเฉพาะด้าน ได้ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน
2. สร้างความร่วมมือในการจัดการศึกษาร่วมกัน ระหว่างภาครัฐและเอกชน
3. พัฒนาความรู้ ความสามารถของครู
4. แลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์กับสถานประกอบการ เพื่อการพัฒนาหลักสูตรให้ก้าวหน้าทันสมัย

ผู้เรียน

1. ได้รับประสบการณ์จริงจากการฝึกปฏิบัติอาชีพในสถานประกอบการ
2. สามารถนำความรู้ทางทฤษฎีที่เรียนกับสถานศึกษา ไปประยุกต์ใช้ให้เข้ากับภาคปฏิบัติในสถานประกอบการได้
3. มีทักษะในการปฏิบัติงานวิชาชีพ ที่ตรงตามความต้องการของสถานประกอบการ
4. ได้เรียนรู้และเข้าใจระบบการทำงานในสถานประกอบการ
5. พัฒนาลักษณะที่ดี มีความรับผิดชอบ มีลักษณะนิสัยที่ดีในการปฏิบัติงาน

แบบทดสอบระหว่างการเรียนรู้

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่ถูกและเครื่องหมาย X หน้าข้อที่ผิด (10 คะแนน)

- 1. การอาชีวศึกษาทวิภาคี คือ การจัดการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล โดยผู้เรียนใช้เวลาส่วนหนึ่งในสถานศึกษาอาชีวศึกษา และเรียนภาคปฏิบัติในสถานประกอบการ
- 2. การจัดการอาชีวศึกษาทวิภาคี เป็นการจัดการลักษณะผสมผสานระหว่างการจัดการเรียนวิชาชีพในสถานศึกษา กับการฝึกอาชีพจริงในสถานประกอบการ เพื่อให้ผู้เรียนมีทั้งความรู้ ความสามารถและมีความชำนาญในงานอาชีพ
- 3. ในการเรียนอาชีวศึกษาทวิภาคี ผู้เรียนต้องทำสัญญาการฝึกอาชีพกับสถานศึกษาโดยไม่ต้องทำสัญญากับสถานประกอบการ
- 4. การอาชีวศึกษาทวิภาคี กำหนดให้สถานศึกษาจัดการเรียนการสอนวิชาพื้นฐาน วิชาชีพภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติเบื้องต้น สถานประกอบการเป็นผู้ดำเนินการฝึกอาชีพ
- 5. ในการเรียนอาชีวศึกษาทวิภาคี ผู้เรียนจะต้องสอบผ่านมาตรฐานฝีมือโดยคณะกรรมการร่วมระหว่างสถานประกอบการกับสถานศึกษาเป็นผู้กำหนดและดำเนินการสอบมาตรฐานฝีมือ เพื่อเป็นหลักประกันในการฝึกอาชีพ
- 6. ผู้เรียนสามารถทำสัญญาการฝึกอาชีพกับสถานประกอบการได้ โดยไม่ต้องได้รับความยินยอมจากบิดา มารดาหรือผู้ปกครอง ในการเรียนอาชีวศึกษาทวิภาคี
- 7. วัตถุประสงค์ของการจัดการอาชีวศึกษาทวิภาคีเพื่อเปิดโอกาสให้สถานประกอบการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการอาชีวศึกษาเพื่อพัฒนาบุคลากรทั้งในสถานศึกษาและสถานประกอบการให้มีศักยภาพสูงขึ้น
- 8. สถานประกอบการเป็นผู้ที่ได้รับประโยชน์จากการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาทวิภาคีฝ่ายเดียว
- 9. ผู้เรียนซึ่งฝึกอาชีพอยู่ในสถานประกอบการนั้นย่อมพบกับสภาพการทำงานที่แท้จริง จะได้รับการปลูกฝังทัศนคติ และนิสัยการทำงานที่ดี
- 10. การจัดปฐมนิเทศแก่ผู้เรียนและผู้ปกครอง ในการเรียนอาชีวศึกษาทวิภาคี เป็นหน้าที่ของสถานศึกษาฝ่ายเดียว
- 11. นักเรียนทวิภาคีต้องฝึกอาชีพเพียงหน้าที่เดียว ตลอดหลักสูตร ไม่มีสิทธิ์จัดหมุนเวียนนักเรียนทวิภาคีเพื่อฝึกอาชีพในหน้าที่และในหน่วยงานต่าง ๆ

- 12. ครูที่ปรึกษามีหน้าที่ติดตาม ช่วยเหลือให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมชมรมตามที่กำหนดไว้ และให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการเรียน การคำนวณหาค่าระดับคะแนนเฉลี่ยแก่ผู้เรียน
- 13. หน้าที่ของผู้ควบคุมการฝึกและครูฝึก ควบคุมดูแลการ ขาด ลา มา สาย ของผู้เรียน ควบคุมดูแล ให้แนะนำ เพื่อพัฒนาบุคลิกภาพผู้เรียน ในช่วงเวลาที่ฝึก ณ สถานประกอบการ
- 14. ติดตามดูแลการฝึกอาชีพและความก้าวหน้าของผู้เรียนให้เป็นไปตามแผนการฝึก และรายงานผลการนิเทศ ตามแบบฟอร์มที่กำหนดเสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น เป็นหน้าที่ของครูฝึก
- 15. ผู้เรียนหรือผู้รับการฝึกอาชีพต้องศึกษาและปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ ตามข้อตกลงและสัญญาที่ได้ให้กันไว้กับสถานประกอบการอย่างเคร่งครัด เสมือนเป็นพนักงานคนหนึ่งของสถานประกอบการ
-

แบบทดสอบหลังการเรียนรู้

1. การจัดการอาชีวศึกษาทวิภาคี (Dual Vocational Training หรือ DVT) หมายถึง
 - ก. ความร่วมมือระหว่างสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กับสภาอุตสาหกรรม ในการพัฒนาการจัดการศึกษาสายอาชีพ
 - ข. ความร่วมมือในการจัดการเรียนการสอนสายอาชีพระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ
 - ค. ความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ ในการส่งนักเรียน นักศึกษาฝึกงาน
 - ง. ความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ ในการพัฒนาช่างชำนาญงานในสถานประกอบการ
 - จ. ความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับภาคเอกชน ในการพัฒนาบุคลากรวัยทำงานให้มีศักยภาพสูงขึ้น
2. ข้อใดไม่ใช่ วัตถุประสงค์ของการจัดการอาชีวศึกษาทวิภาคี
 - ก. ผลิตกำลังคนที่มีประสิทธิภาพตรงกับความต้องการของสถานประกอบการ
 - ข. ผลิตกำลังคนมุ่งเน้นให้เกิดทักษะความชำนาญในงานอาชีพ
 - ค. เปิดโอกาสให้สถานประกอบการเข้ามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาสายอาชีพ
 - ง. พัฒนาคูณการของสถานประกอบการให้ได้รับวุฒิการศึกษาสูงขึ้น
 - จ. นักเรียน นักศึกษา ได้มีฝึกปฏิบัติงานในสถานการณ์จริง
3. หลักการจัดการอาชีวศึกษาทวิภาคี คือ
 - ก. สนองความต้องการของผู้เรียนและผู้ปกครองเป็นหลัก โดยคำนึงถึงโครงสร้างหลักสูตร จัดรายวิชาครบตามหลักสูตร เพื่อได้รับวุฒิการศึกษา
 - ข. ยึดโครงสร้างหลักสูตรเป็นหลัก เป้าหมายเพื่อให้ได้วุฒิการศึกษา เป้าหมายเพื่อให้เกิดความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ
 - ค. สนองตอบความต้องการของสถานประกอบการ ยึดโครงสร้างหลักสูตรเป็นหลัก เป้าหมายเพื่อให้มีทักษะ ความชำนาญได้รับวุฒิการศึกษา
 - ง. วิธีการที่ยึดหยุ่นตามความพร้อมของ 2 ฝ่าย คือ สถานประกอบการและผู้เรียน โดยสถานศึกษาเป็นผู้ดำเนินการประสานงานจัดการเรียนการสอนให้ครบตามโครงสร้างหลักสูตร
 - จ. สนองตอบความต้องการของสถานประกอบการ โดยสถานศึกษาเป็นผู้ดำเนินการ เป้าหมายเพื่อลดต้นทุนค่าใช้จ่ายทั้ง 2 ฝ่าย

4. การกำหนดวันเรียน และวันฝึกอาชีพในสถานประกอบการ ใครเป็นผู้กำหนด
 - ก. สถานศึกษา สำนวความพร้อมของนักเรียน นักศึกษา จึงกำหนดวันแล้วแจ้งสถานประกอบการ
 - ข. สถานศึกษา ประชุมหัวหน้าแผนก สาขาวิชาที่เปิดสอน พิจารณาความเหมาะสม จึงกำหนดวันแล้วแจ้งสถานประกอบการ
 - ค. หัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สำนวความคิดเห็นของสถานประกอบการ พิจารณาความเหมาะสม จึงกำหนดวัน แล้วแจ้งสถานประกอบการ
 - ง. ประชุมร่วมกันระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการ ร่วมกันพิจารณากำหนดวัน
 - จ. สถานประกอบการแต่ละแห่ง กำหนดวันฝึกอาชีพของตนเอง แล้วแจ้งสถานศึกษา
5. ข้อใดต่อไปนี้ ไม่ใช่ ความร่วมมือและความรับผิดชอบร่วมกันของสถานประกอบการและสถานศึกษาในการจัดการอาชีวศึกษาทวิภาคี
 - ก. การแนะแนวนักเรียน นักศึกษา
 - ข. การคัดเลือกนักเรียน นักศึกษา
 - ค. การจัดแผนการเรียนการฝึกอาชีพตลอดหลักสูตร
 - ง. การประเมินผลการฝึกอาชีพ
 - จ. การสอบมาตรฐานฝีมือ
6. ผู้มีส่วนร่วม หรือเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาทวิภาคี จำเป็นที่จะต้องรู้ถึงบทบาทหน้าที่ต่าง ๆ เพื่อ
 - ก. แจ้งผู้ปกครองได้ถูกต้อง
 - ข. ประชาสัมพันธ์ เน้นแนวการจัดการอาชีวศึกษาทวิภาคี
 - ค. ควบคุม ดูแล นิเทศ ติดตามผลการฝึกอาชีพ นักเรียน นักศึกษาทวิภาคี ได้ถูกต้อง
 - ง. จัดแผนการเรียนการฝึกอาชีพตลอดหลักสูตรได้ถูกต้อง
 - จ. ประสานความร่วมมือจากฝ่ายต่างๆ ในการจัดการอาชีวศึกษาทวิภาคี ได้ถูกต้อง
7. การจัดปฐมนิเทศแก่ผู้เรียนและผู้ปกครอง ร่วมกับสถานประกอบการ เพื่อ
 - ก. จัดให้ผู้เรียน ผู้ปกครอง ได้พบกับผู้ควบคุมการฝึก และครูฝึก เพื่อชี้แจง กฎ ระเบียบ ข้อบังคับของสถานประกอบการ
 - ข. ประสานความร่วมมือกับสถานประกอบการ เพื่อกำหนดเป้าหมายการรับผู้เรียน และวิธีรับสมัคร
 - ค. นำเสนอข้อมูลแก่ฝ่ายบริหารสถานศึกษา เพื่อปรึกษาหารือในการวางแผนการจัดการ
 - ง. ทบทวนบทบาทหน้าที่ของ ผู้ควบคุมการฝึก ครูฝึกและครูนิเทศ เพื่อร่วมกันวางแผนการ พัฒนาการจัดอาชีวศึกษาทวิภาคีในปีต่อ ๆ ไป
 - จ. จัดลงนามความร่วมมือกับสถานประกอบการในการจัดอาชีวศึกษาทวิภาคี

8. ข้อใด ไม่ใช่ บทบาทหน้าที่ของสถานประกอบการ
 - ก. การคัดเลือกผู้เรียน
 - ข. การประชุมชี้แจงผู้ปกครอง
 - ค. จัดผู้ควบคุมการฝึกและครูฝึก
 - ง. ทำสัญญาการฝึกอาชีพ
 - จ. การจัดการฝึกอาชีพของสถานประกอบการ

9. ข้อใดเป็นบทบาทหน้าที่ของสถานศึกษา
 - ก. กำหนดเป้าหมาย จำนวนนักเรียน และ สาขาวิชา ในการรับนักเรียน นักศึกษาทวิภาคีของแต่ละสถานประกอบการ
 - ข. แต่งตั้งบุคลากรมอบหมายหน้าที่ดังนี้ ครูที่ปรึกษา ครูนิเทศ ครูฝึก ผู้ควบคุมการฝึก
 - ค. จัดทำแผนการฝึกอาชีพในสถานประกอบการให้สอดคล้องกับรายวิชาที่ส่งฝึกอาชีพ
 - ง. ทำสัญญาการฝึกอาชีพกับนักเรียน นักศึกษา โดยผู้ปกครองให้ความยินยอม
 - จ. จัดอบรมครูฝึก ผู้ควบคุมการฝึก ครูนิเทศ เรื่องการทำแผนการฝึกอาชีพ

10. ข้อใดเป็นบทบาทหน้าที่ของผู้ควบคุมการฝึก
 - ก. ประสานงานกับสถานศึกษาในการจัดทำแผนการฝึกอาชีพตลอดหลักสูตร
 - ข. จัดทำแผนการฝึกรายวิชา / รายหน่วย ในสถานประกอบการ
 - ค. ประชาสัมพันธ์การรับนักเรียน นักศึกษาทวิภาคีเข้าฝึกอาชีพในสถานประกอบการ
 - ง. ทำสัญญาการกับผู้ปกครอง เรื่องสวัสดิการ และค่าใช้จ่าย ของนักเรียน นักศึกษาทวิภาคี
 - จ. รับสมัครนักเรียน นักศึกษาทวิภาคี เข้าเป็นพนักงานเมื่อสำเร็จการศึกษา

11. ข้อใดเป็นบทบาทหน้าที่ของครูฝึก
 - ก. ให้ความเห็นชอบในการลงทะเบียนเรียน
 - ข. ประสานงานแจ้งความประพฤติของผู้เรียนให้ผู้ปกครองทราบอย่างสม่ำเสมอ
 - ค. สอนงานตามแผนการฝึก คู่มือพฤติกรรม ให้คำแนะนำของนักเรียน นักศึกษาทวิภาคี
 - ง. จัดเก็บแฟ้มประวัติของนักเรียน นักศึกษาทวิภาคี
 - จ. จัดประชุมผู้ปกครองเพื่อชี้แจงระเบียบ ข้อปฏิบัติของสถานประกอบการ

12. ข้อใดเป็นบทบาทที่นักเรียน นักศึกษาทวิภาคี สามารถปฏิบัติได้
- กลับไปสถานศึกษา ในตอนบ่าย 1 ชั่วโมง เพื่อส่งรายงานวิชาที่เรียน แล้วรีบกลับมาทำงานต่อ โดยแจ้งครูฝึกทราบภายหลัง เมื่อกลับมาถึงสถานประกอบการ
 - ฝึกปฏิบัติงานเพิ่มเติมเพื่อสมัครเข้าแข่งขันเป็นตัวแทนของบริษัท ในการแข่งขันทักษะฝีมือช่างของสำนักงานใหญ่
 - ถ่ายเอกสารคู่มือการปฏิบัติงานของบริษัท ให้กับเพื่อนที่ฝึกงานอีกบริษัทหนึ่ง เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน
 - ใช้เศษเหล็กที่เหลือจากการปฏิบัติงานและบริษัทไม่ใช้แล้ว นำไปทำชิ้นวางของเพื่อนำไปให้ครูฝึก เป็นของขวัญขอบคุณที่ทำให้การดูแลเป็นอย่างดี ในโอกาสที่สิ้นสุดการฝึกอาชีพ
 - ถ่ายรูปเครื่องจักร – ขั้นตอนการปฏิบัติงานของพนักงานแต่ละขั้นตอน และวัสดุที่ใช้งานอย่างละเอียด เพื่อทำรายงานส่งสถานศึกษา
13. ข้อใดเป็นกิจกรรม ที่ไม่ใช่กิจกรรมที่เป็นประโยชน์ ต่อ นักเรียน นักศึกษา ทวิภาคี ตามหลักการการจัดอาชีวศึกษาทวิภาคี
- การปฏิบัติงานในหน้าที่เสมือนเป็นพนักงานของบริษัท
 - การศึกษาวิธีการใช้เครื่องมือ เครื่องจักรของบริษัท ที่ไม่เคยเรียนมาจากสถานศึกษา
 - การเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของบริษัท
 - การปฏิบัติงานล่วงเวลาทุกวัน เพื่อได้เบี่ยเลี้ยงเพิ่มเติม
 - การเข้ารับการอบรมสัมมนากับครูฝึกในต่างจังหวัด
14. ข้อใดไม่ใช่ ประโยชน์ที่ได้รับจากการเป็นครูฝึกของนักเรียน นักศึกษาทวิภาคี
- ด้านพัฒนาความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงาน
 - ด้านบุคลิกภาพ การเป็นผู้นำ
 - ด้านความสามารถในการถ่ายทอดงาน
 - ด้านการประชุม อบรมสัมมนากับสถานศึกษา
 - ด้านค่าตอบแทนเพิ่มขึ้นจากบริษัท

15. ข้อใด ไม่ใช่ ประโยชน์ที่สถานประกอบการได้รับจากความร่วมมือจัดอาชีวศึกษาทวิภาคี
- ก. ได้พัฒนาบุคลากรของสถานประกอบการ โดยเข้าร่วมการอบรมสัมมนากับวิทยาลัย เรื่อง การเขียนแผนการฝึกและเทคนิคการสอนงาน
 - ข. ได้ฝึกและพัฒนากำลังคน มีโอกาสคัดเลือกพนักงานใหม่ที่มีคุณสมบัติตรงกับความต้องการ
 - ค. ได้รับเชิญเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาของวิทยาลัยหลายแห่ง ทำให้กว้างขวางมากขึ้น
 - ง. ได้ช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษา ในด้านค่าเบี้ยเลี้ยงและสวัสดิการ เป็นการคืนกำไรให้กับสังคมส่วนหนึ่ง และสร้างชื่อเสียงให้กับบริษัท
 - จ. ค่าใช้จ่ายในการฝึกอาชีพให้กับนักเรียน นักศึกษาทวิภาคี สามารถนำไปคำนวณค่าใช้จ่ายเพื่อลดหย่อนภาษีได้
-